

Základní škola a Mateřská škola
Sepekov

Absolventská práce

Život s morčetem

Školní rok 2018-2019

Vypracovala: Thea Vadášová

Vedoucí práce: Mgr. Miroslava Dědová

Sepekov 2019

Prohlášení:

Prohlašuji, že tuto předloženou práci jsem vypracovala zcela samostatně a uvádím veškeré prameny, které jsem použila.

V Sepekově dne: 3. května 2019

podpis

Poděkování:

Ráda bych poděkovala paní učitelce Miroslavě Dědové za veškerou ochotu, oporu, rady a pomoc při psaní práce. Dále bych ráda poděkovala panu učiteli Miloši Klüberovi za rady ohledně technické úpravy práce.

Obsah

1 Úvod.....	6
2 Historie.....	7
2.1 Dřívější podoba morčete.....	7
3 Pořízení morčete.....	8
3.1 Plemena morčat.....	8
3.2 Charakteristika zvířete.....	8
3.3 Doporučený počet morčat na chov.....	9
4 Chov morčete/morčat	10
4.1 Bydlení.....	10
4.1.1 Ubikace	10
4.1.2 Typy podestýlek.....	11
4.1.3 Výbava klece	12
4.1.4 Morčecí záchodky.....	13
4.2 Potrava.....	13
4.3 Hygiena.....	16
4.3.1 Koupání.....	16
4.3.2 Péče o drápký a uši	17
4.4 Množení v chovu.....	17
4.5 Péče o mláďata.....	18
5 Nemoci.....	19
5.1 Dýchací potíže.....	19
5.2 Zažívací potíže.....	19
5.3 Kožní onemocnění.....	19
5.4 Parazité.....	20
5.5 Nemoc březích samic.....	20

5.6 Nemoci močového měchýře.....	20
6 Závěr	21
7 Použitá literatura	22

1 Úvod

Má absolventská práce je zaměřena na chov morčat. Účelem této práce je představit Vám velice stručnou příručku pro chovatele začátečníka. Začnu výběrem pohlaví, budu pokračovat přes ubikace a jejich výbavu, stravování, hygienu a skončím u základních nemocí morčat, jejichž průběh jsem mnohdy viděla na vlastní oči. Proč zrovna morčata? Moje obrovská obliba u tohoto mazlíčka začala, když jsem byla malá a pokračuje dodnes. Chov morčat a zjišťování nových informací k tomuto tématu mě velice těší a naplňuje. Doufám, že Vám touto prací předám nové poznatky a sama se přiučím novým věcem.

2 Historie

Morče původem pochází z Jižní Ameriky, především z Peru a Chile, kde v dřívějších dobách bylo chováno jako domácí a obětní zvíře. Naše ochočené morče, pocházející z divokého morčete *Cavia aparea porcellus*, bylo na konci 16. století dovezeno do Evropy. Teprve v 19. století se začalo chovat doma, a to především v Anglii. Po druhé světové válce přišla vlna obliby morčat, která trvá dodnes.

2.1 Dřívější podoba morčete

Morče se podobalo barevně varietám *solid aguti* – vespod je barva srsti teple červená, kdežto navrchu je rovnoměrně prokládaná červenou. Jejich srst byla obecně hrubší a delší než u zdomácnělých morčat. Zajímavostí dle výzkumů je, že černá morčata byla (nejspíš z důvodu pověrčivosti) hned po narození usmrcena.

3 Pořízení morčete

3.1 Plemena morčat

Morčata dělíme na krátkosrstá a dlouhosrstá.

Mezi nejznámější krátkosrsté morče patří anglické s rovnou srstí, o kterou je také nejmenší starost, proto je nevhodnější pro chovatele začátečníka. Mezi krátkosrstá patří dále rozetové morče, anglický rex, americký teddy a nakonec anglický a americký crested s charakteristickou rozetou na hlavě.

Dlouhosrstá plemena jsou na udržování mnohem náročnější díky jejich majestátně dlouhé srsti. Chovají se hlavně mezi chovateli a často se vystavují. Patří k nim plemena šeltie, coronet, peruánc, angora, texel, merino a alpaka.

Dále také existuje plemeno cuy, které je věkově větší než klasické. V dospělosti dosahuje průměrné váhy 2 až 3 kila, zatímco běžné morče má okolo 1 kilogramu. Dalším rozdílem je počet prstů. Toto plemeno jich má více důsledkem genetické chyby, která je někdy provází. Mohou mít proto šest a více prstů. Původem pochází z Jižní Ameriky, kde se chová hlavně na maso.

3.2 Charakteristika zvířete

Morče má silné a dobře osvalené tělo, širokou oblou hlavu, krátký krk, zadek bez ocasu a krátké rovné končetiny, v dospělosti váží ideálně mezi 900-1200 gramy. Jeho chrup se skládá z 20 zubů – čtyř řezáků, čtyř třenových zubů a dvanácti stoliček. Délka života se odvíjí podle jeho kvality a zdravotního stavu, avšak průměrně žije 6 let.

Obr. 1 - Moje morčata

3.3 Doporučený počet morčat na chov

Morče je společenské zvíře původně žijící ve smečkách, proto se cítí lépe ve větším počtu. Pokud se pořizuje jen jedno, musí se počítat s dostatečným časem, který se mu věnuje, aby se necítilo samo. Podle zkušených chovatelů je lepší pořídit samce, protože je mazlivější a dá se lépe ochočit, ale i přesto záleží na samotné povaze zvířete.

Samozřejmě je rozumnější mít dvě morčata, protože tolik nevyžadují naši pozornost a vystačí si mezi sebou. Nejjistější je chov dvou samic, jak to mám ostatně i já, díky dobré snášenlivosti mezi sebou. Dva samečci se v mládí dobře snášejí, ale během dospívání se mohou začít bít (i toto je velmi individuální). Záleží také na tom, zda máme například jednoho nebo oba samce na krytí, protože tím se může zvýšit jejich agresivita.

V případě dvou jedinců, které nemůžeme z nějakého důvodu chovat spolu (například samec se samicí, pokud nechceme mít mladé, nebo dvě morčata, která se nesnesou), můžeme vyřešit situaci oddělením mříží, přes kterou mohou komunikovat, a tak si vzájemně dělat společnost.

4 Chov morčete/morčat

4.1 Bydlení

4.1.1 Ubikace

Možností, jak ubytovat své morčátko, je více.

Nejčastější z nich je klec, která má výhodu ve vzdušnosti a kontaktu s okolím. Nevýhodou může být vyhazování podestýlky, což se dá vyřešit pořízením hlubší spodní vany. Já osobně používám klec a mám na ni kladný názor.

Obr. 2 - Moje klec

Další možností je plastbox. Plastboxy jsou praktické v uchování podestýlky uvnitř a také v ochraně morčete proti průvanu. Velikou nevýhodou ale shledávám v létě, kdy nedostatečné proudění vzduchu plastboxem může způsobit přehřátí morčete.

Řešením používaným nejvíce mezi chovateli jsou skříňové morčatárny, které ušetří spoustu místa. Tady si však musí dát majitel pozor na dna ubikací, aby byla omyvatelná a praktická.

Poslední možností jsou akvária a terária, která lze nechat vyrobit na míru. Jsou snadno omyvatelná, nenasakují pachy ani nečistotami, avšak těžko se s nimi manipuluje a může nastat problém při připevňování seníku a napáječky.

4.1.2 Typy podestýlek

Mezi nejznámější a nejoblíbenější podestýlku bych řadila hobliny. Jsou přírodní, dobře savé a ne moc jemné, a tak nezatěžují dýchací cesty morčete. Při pořizování jinde než ve zverimexu či supermarketu musíme ohlídat, aby hobliny nebyly lakované či nějak upravované.

Obr. 3 - Mé oblíbené hobliny

Podestýlkou, materiálově podobnou hoblinám, jsou piliny. Jsou mnohem jemnější, prašné, a proto nejsou pro morče příliš vhodné.

Kukuřičná podestýlka je cenově náročnější než hobliny a také tvrdší, proto může morčeti způsobit otlaky na tlapkách. Pokud bychom ji chtěli používat na celkový povrch klece, je lepší zasypat podestýlku mírně hoblinami či pilinami.

Oblíbenou podestýlkou, méně náročnou na čištění, jsou dřevěné peletky, známé také jako kočkolit. Dřevěné válečky lisované z pilin se po nasáknutí rozpadnou, také velmi dobře pohlcují pach. Jedinou nevýhodu sledávám v tom, že mohou být pro morče moc hrubé, tudíž bych je osobně používala jen do záchodků.

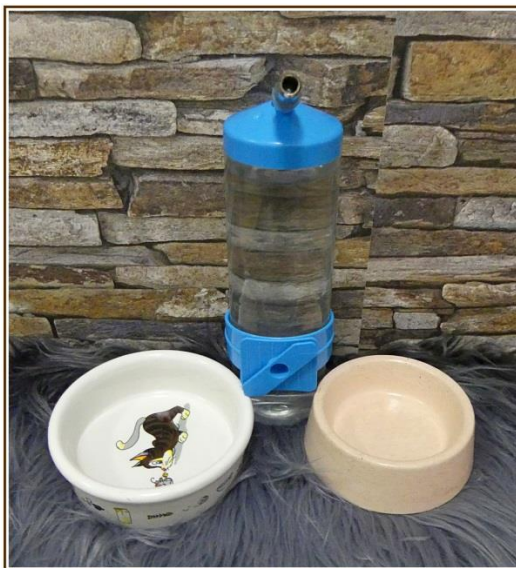
Poslední a nejdražší podestýlka je bavlněná, od značky Asan. Zkoušela jsem ji, ale nevytrvala jsem u ní, jelikož je jí velká spotřeba. Výhodu, kterou žádá z předchozích postýlek nevlastní, je obrovská jemnost, avšak brzy zapáchá a její bílá barva není nejvhodnější.

4.1.3 Výbava klece

Jedním z nejhlavnějších potřeb do klece je seník, známý také jako jesličky na seno a trávu. Je velmi potřebný, jelikož udrží potravu v čistotě na jednom místě. Seníky můžeme mít zvenku i zevnitř klece. Já jsem pro ty venkovní, jelikož ušetří spoustu místa a je z nich menší nepořádek.

Dalším bodem výbavy je miska na granule. Při její koupi si musíme dát patrně pozor, aby byla dostatečně těžká, jelikož si morčata při krmení volně stoupají na okraj, a tak lehce dojde k jejímu převrácení. Za sebe můžu doporučit keramické misky, se kterými v tomto ohledu není žádný problém, navíc jsou snadno omyvatelné.

Základem každé ubikace musí být vždy napáječka, která se upevní na její okraj. Při pořízení nesmíme zapomínat na údržbu, která obsahuje občasné vymytí (nejlépe při úklidu ubikace). Po nějaké době, když už napáječka není v nejlepším stavu, je rozumné koupit novou. Někde se ale také můžeme setkat s podáváním vody v misce. Toto se z hygienických a praktických důvodů nedoporučuje.

Obr. 4 - Misky na granule a napáječka

Poslední věcí do základní výbavy je domeček. Každý chovatel má na něj však jiný názor. Někdo jej shledává vhodným, jiný si myslí, že je zbytečný a zabírá místo. Já si myslím, že domeček je vhodný, jelikož poskytne mazlíčkovi pocit soukromí a bezpečí.

4.1.4 Morčecí záchodky

Oblíbená záležitost chovatelů jsou morčecí záchodky. Jejich veliká praktičnost umožní zcela vynechat podestýlku v ubikaci, tudíž můžeme používat například deky a ručníky. Pokud pořizujeme záchod rovnou s novým mazlíčkem, můžeme si zvolit, kam ho umístíme. Pokud už morčátko/morčátka máme a víme, kam chodí nejčastěji, zvolíme toto místo. Záchodky můžeme pořídit buď rohové, nebo normální. Doporučují se pořídit s vyšším okrajem, aby například u samic nehrozilo přemočení do ubikace. Osobně záchodky nepoužívám a nemám s nimi žádnou zkušenost.

4.2 Potrava

Seno tvoří celoživotně základ každodenní potravy morčete. Je to hlavní zdroj vlákniny, která je pro morče nezbytná, ale také si jeho přežvýkáním obrušuje stoličky, čímž se tak snižuje riziko jejich přerostení. Při koupi sena si musíme dát pozor na jeho kvalitu a barvu, pokud máme seno vlastní, je třeba ohlídat riziko plísní, které mohou hlodavci způsobit závažná onemocnění. Velmi důležité je čerstvě usušené seno nechat před krmením 6 týdnů odležet, protože ačkoliv se nám zdá suché, probíhají v něm ještě biochemické procesy, které mohou u zvířat vyvolat těžké trávicí problémy. Nejvhodnější seno je luční či horské.

Obr. 5 - Luční seno

Voda je pro každého živého tvora nezbytností. Jak jsem již zmiňovala, nejvhodnějším řešením pro její umístění je napáječka. Vodu musíme měnit každý den. Lze do ní přidávat tekutý vitamin C, ale pokud je morče správně stravováno a dostává se kvalitních granulí, není to nutné. Při nadměrném množství může způsobit morčeti močové či ledvinové kameny.

Zelenina je druhá nejdůležitější část morčecího jídelníčku. Dodává mu minerální látky, vlákninu a vitamíny, které jsou velmi důležité. Nejvhodnější je podávat zeleninu dvakrát denně, abychom předešli nestabilitě trávicího traktu. Dává se alespoň 200 g zeleniny denně na jedno morče, pozor ale musíme dát na plesnivou, zapařenou, shnilou nebo také chemicky upravenou zeleninu sebranou například z pole.

Mezi vhodnou zeleninu řadíme mrkev, celer, fenykl, petržel, papriky všech barev, římský salát, cuketu, řepu, kedluben. Nevhodné je podávání většího množství nadýmavé zeleniny, jako je například zelí, brokolice, kedluben, kapusta a špenát nebo také okurky a ledový salát, protože ty obsahují spoustu vody, která může vyvolat trávicí potíže. Dále je tady zelenina obsahující kyselinu šťavelovou, jako je červená řepa a špenát. Takovou zeleninu lze podávat v malých dávkách maximálně jednou týdně, jelikož kyselina šťavelová může způsobit nemoci ledvin, tvorbu močových kamenů a nedostatek vápníku v těle. Za zmínku stojí rajčata, která mají vysoký obsah vitamínu C, ale při vysoké dávce vedou k průjmům. Podávat se mohou pouze zralé plody, nikoli stonek a listy, které obsahují jedovatý solanin. Obdobně je tomu u papriky.

Mezi nevhodnou zeleninu pro morče řadíme brambory, cibuli, česnek, feferonky, luštěniny, pórek a rebarboru.

Jelikož ovoce obsahuje velké množství cukru (fruktózy), jeho dávka by měla být omezena (nejlépe podávat jen jako pamlsky). Nesmí se krmit slupkami od pomerančů nebo mandarinek, jelikož jsou chemicky ošetřeny. Z ovoce vždy odstraníme jádra nebo pecky. Za vhodné ovoce považujeme ananas, jablka, jahody, maliny a ostružiny, rybíz a šípky. U ovoce, jako jsou hrušky, banány, hroznové víno, borůvky, broskve a nektarinky, švestky a třešně, je třeba ohlídat množství, jelikož obsahují hodně cukru a při velké dávce vedou k průjmům. Mezi nevhodné ovoce řadíme všeobecně exotické ovoce, kokos a avokádo.

Granulované krmivo by mělo sloužit pouze jako zpestření, při podávání dostatečného množství zeleniny a trávy není vůbec nutné. Pokud ale morče krmíme granulemi, měli bychom dbát na jejich kvalitu. Mezi doporučené značky granulí patří například Versele-Laga, Vitakraft a Brit.

Důležité je zmínit, že tzv. směsky jsou pro morčata velice nevhodné. Obvykle obsahují všemožné obiloviny a luštěniny, sušené ovoce a oříšky, v některých případech dokonce živočišné moučky nebo sušené mléko. Tyto směsky bývají velice levné, ale morčeti jen škodí, důsledkem může být obezita a málo vlákniny v těle. Známými výrobci jsou například Avicentra, Granum a Animals, ale také je běžně najdeme na váhu ve zverimexech.

Obr. 6 - Brit granule

Byliny jsou oblíbenou stravou hlodavců, dokážou jich spořádat veliké množství. Jelikož ale obsahují mnoho vápníku (zejména sušené byliny), musíme korigovat jejich dávku. Trávu a byliny je nevhodné brát z okrajů silnic a polí, ze sběrného koše sekačky a trávníků ve městě. Nejlepší řešení je pěstovat si trávu buď v truhlíku, nebo ji brát ze zahrady (nesmí být chemicky ošetřená), protože o ní máme přehled. Léčivé účinky má například bazalka, borůvkové listí, heřmánek, jitrocel, libeček, dobromysl, sedmikráska a řebříček.

Větve stromů a keřů jsou nejlepším prostředkem pro obrušování předních zubů u hlodavců. Jejich kůra obsahuje mnoho minerálních a rostlinných látek, které přispívají jejich zdraví. Větve lze podávat jak sušené, tak čerstvé, včetně pupenů, květů a listů. Léčivé účinky mají větve borůvky, hrušně, jabloně, lísky a rybízu.

Ráda bych také vyvrátila mýtus, týkající se obrušování zubů u hlodavců, o podávání suchého chleba. Jeho složení je pro morče naprosto nevhodné, obsahuje totiž spoustu pšeničné mouky, dále také škrob a droždí, které poškozují střeva a vedou k nadváze. Je tady též riziko plísní, jež nejsou zpočátku ani vidět. Produkují jedovaté mykotoxiny, které vedou k poruchám imunity, jater, trávicího traktu, ledvin a tak dále. Lákající je samozřejmě jeho cena, která je nesrovnatelná s kvalitními pamlsky. Chléb je však nevhodným pamlskem a pomůckou pro obrušování zubů.

4.3 Hygiena

4.3.1 Koupání

Koupání u morčete není tolik třeba, jelikož je samo o sobě čistotné. Někteří chovatelé popisují mytí morčete ve vaničce, to ale není správně. Morčeti to není pohodlné, navíc ho koupeme ve vlastní špíně, popřípadě i moči. Správně by se mělo koupat v umyvadle (podloženém například ručníkem, sloužícím proti uklouznutí) pod tekoucí vodou. Nejprve nastavíme teplotu vody tak, aby byla teplá, následně morče namočíme. Poté ho našamponujeme (nezapomeneme ani na tlapky a místo pod krkem, ale pozor dáme na uši a oči). Dále přípravek smyjeme, vypneme vodu a zabalíme morče do ručníku. Jemně ho usušíme a necháme chvíli zabalené, poté ho vyfénujeme nebo necháme volně uschnout.

Obr. 7 - Šampon a kleštičky na dráčky

4.3.2 Péče o dráčky a uši

Jak často bychom měli krátit dráčky, je těžké určit, jelikož rostou každému morčeti jinak rychle. Odhadem minimálně jednou do měsíce, abychom zabránili jejich přerostení. Stříhat můžeme různými předměty, jako jsou lidské kleštičky na nehty, speciální nůžky pro hlodavce nebo kleštičky na dráčky pro drobná zvířata, která se mi zatím nejvíce osvědčila. U světlých dráček je výhoda viditelného lůžka. Vhodné je drápek zkrátit kousek pod ním. U tmavých dráček lůžko není vidět, proto se vyplatí stříhat častěji po menších kouskách.

Na péči o uši se doporučuje používat roztok, který se morčeti nakape hlouběji do ucha. Ucho poté promneme a necháme chvíli působit. Špína, která se usadí na okraji boltce, lze snadno setřít, například vatovým tampónkem. Výrazně se nedoporučuje čistit uši morčete vatovou tyčinkou. Nejen, že mu špínu tlačíme zpět do zvukovodu, ale můžeme ho také poranit.

4.4 Množení v chovu

Samice může mít svůj první vrh maximálně v prvním roce života, jelikož se poté začínají pánevní kosti pevně spojovat. Nejvhodnější věk je okolo 6 měsíců a váhy zhruba 700 gramů. Připouštět se nesmí příbuzná morčata. Vhodná doba, kdy dát samici a samečka k sobě, je v době říje samice, která trvá 24 hodin a je každých 16-17 dní. Pokud samice nemá říji, bude samce odhánět. Samotný proces je velice rychlý. Březost je dlouhá přibližně 59-72 dní, provází ji menší pohyblivost a také větší náchylnost na nemoci, jako je například toxémie (viz Nemoci). Samice musí mít větší přísun vitamínů a nesmíme ji vystavovat stresovým situacím, jako je například koupání. Také je třeba samici v době březosti zbytečně nezvedat. Porod trvá od 15 minut až po jednu hodinu. Neměl by být přítomen samec, jelikož má po porodu samice říji a při opětovném nakrytí by bylo těhotenství velice náročné. Počet mláďat na vrh se pohybuje od jednoho až po šest, porodní váha vzhledem k počtu od 60 do 120 gramů. Samice zvládá porod většinou sama, ale pokud nastávají komplikace, je nutná okamžitá pomoc veterináře.

4.5 Péče o mláďata

Mláďata se rodí plně vyvinutá, osrstěná a vidoucí. Přijímat mléko od matky by měla do 12 hodin po porodu (mléko je do týdne věku pro morče nezbytností). Už od narození jsou také schopna přijímat tuhou stravu. Péči matky, dlouhou 3-5 týdnů, doprovázejí masáže břicha mláďatům, aby tak zajistila vylučování. Odstavení mláďat je možné po pěti týdnech věku a váze 250 gramů.

Někdy se bohužel stane, že se samice nemůže o mláďata postarat (její úhyn, nemožnost kojit). V tomto případě se pokusíme mláďata svěřit jiné kojící samici, a pokud i toto není možné, urychleně seženeme morčeti umělou výživu a pokusíme se nahradit péči samičky. Mláďata neumí regulovat teplotu těla, proto je musíme držet v teple. Vhodnou náhradou mateřského mléka je například kozí mléko, ale to není bohužel tak snadno k sehnání. Mléko pro kořata je také vhodné a lze zakoupit ve zverimexu. Abychom předešli trávicím potížím, doporučuje se mléko naředit např. heřmánkovým či fenyklovým čajem v poměru 1:1. V žádném případě nepodáváme morčeti stravu, jako jsou obyčejné lidské jogurty či mléko, protože obsahuje laktózu, která morčeti způsobí velice silný průjem, ojediněle také smrt.

5 Nemoci

5.1 Dýchací potíže

Mezi hlavní příznaky patří kýčání, kašel, nosní výtok, horečka, apatie (nechutenství, morče odmítá přijímat potravu), rychlé nebo pomalé dýchání. Příčiny mohou být stres, průvan či prochladnutí. V případě těchto příznaků ihned navštívíme veterináře, držíme morče v teple a klidu (pokud možno izolujeme na čas od ostatních) a podáváme dostatečné množství vitamínů a tekutin. Pokud předepíše veterinář antibiotika, je třeba opatřit také probiotika, která morčeti zklidní střevní mikroflóru, a tak zamezíme jakémukoli problému při vylučování.

5.2 Zažívací potíže

Jedna z nejčastějších nemocí v oblasti zažívání je průjem. Pokud ho u morčete objevíme, ihned nastolíme dietu (seno, voda a probiotika) a navštívíme veterináře. Ač se tak nemusí zdát, průjem je u zvířete jako morče závažná a někdy také těžce léčitelná nemoc.

Tympanie je nemoc, která vzniká příčinou podání větší dávky zeleného krmení (mokrého či zapařeného). Důsledkem se morčeti bolestivě zvětší břicho. Dochází k napínání žaludku a střev, které začnou tlačit na okolní orgány. V pokročilejším stádiu se morčeti velice špatně dýchá a stále napínající se žaludek může způsobit zástavu srdce. V případě sebemenší známky tympanie musíme okamžitě navštívit veterináře.

5.3 Kožní onemocnění

Plíseň se na morčeti projevuje vypadáváním srsti na postiženém místě, a to zejména do tvaru kolečka. Na místě se vytvoří stroupky a bílý povlak. S touto nemocí navštívíme veterináře, který nejpravděpodobněji doporučí koupele v účinném přípravku či mast na postižená místa. U léčby si musíme dát pozor, jelikož tato plíseň je přenosná i na člověka, tudíž používáme nejlépe rukavice a zbytečně na morče nesaháme.

Častou nemocí u morčat je tzv. absces. Jedná se o bouli na těle, která je naplněná hnisem. Tyto bulky je nejlepší nechat vyšetřit u veterináře, který je propíchne a následně vydezinfikuje. Při nezahájení léčby bulka praskne sama. Je zde riziko, že praskne směrem dovnitř, což by pro morče mohlo znamenat otravu krve. Větší boule odstraňuje veterinář pod celkovou anestezií.

5.4 Parazité

Všenky jsou 1-2 mm dlouzí parazité, kteří se pohybují v kořenech srsti. Morčeti způsobují svědivost, která může vést až k sebepoškozování. Tito parazité se živí šupinkami kůže, nejsou přenosní na člověka. Veterinář obvykle předepíše mast, která se morčeti aplikuje na kůži.

Svrab rozlišujeme dle místa rozšíření. První typ je na těle, druhý se pohybuje v oblasti zvukovodu a ušních boltců a třetí na hlavě a v boltcích. Tento parazit se projevuje úporným svěděním, vypadáváním srsti a tvorbou strupů. Pokud tyto příznaky zaznamenáme, okamžitě navštívíme ordinaci veterináře. V pokročilejších stádiích může mít morče rozškrábanou srst až do krve. Tohoto parazita se zbavíme opět léčivou masťou nebo také léčivými koupelemi.

5.5 Nemoc březích samic

Toxémii nejvíce podléhají obézní březí samičky v době dva týdny před nebo týden po porodu. Projevuje se apatií, nepřijímáním tekutin, nezájmem o okolí, krvavým průjmem nebo také potratem. Nemoc začíná velice rychle a je těžko léčitelná. Samice může uhynout 2.-5. den od projevení prvních příznaků. S touto nemocí musíme navštívit co nejdříve veterináře, držet samičku v teple a klidu a zajistit, aby měla přísun tekutin a energie.

5.6 Nemoci močového měchýře

Močové kameny jsou doprovázeny častým bolestivým močením a přítomností krve v moči. Při prvních příznacích navštívíme veterináře, který moč zkontroluje a následně nasadí antibiotika. Morče je nutné držet v teple a dohlížet, aby mělo veliký přísun tekutin. Pokud kameny ucpou močovou trubici a znemožní tak morčeti vylučování, jediným možným řešením je chirurgický zákrok zkušeného veterináře.

U zánětu močového měchýře jsou příznaky obdobné jako u močových kamenů. Léčba se provádí nasazením antibiotik, morče musíme opět držet v teple a hlídat dostatečný přísun tekutin.

6 Závěr

Účelem mé práce bylo nejen přiučit se novým informacím, ale také předat své dosavadní zkušenosti a znalosti někomu dalšímu. Během psaní práce jsem zjistila spoustu nových věcí a sama jako chovatelka pokročila dál. Doufám, že se touto prací změní pohled na morčata a lidé budou v oblasti jejich chovu znalejší. Také bych byla ráda, kdybych někoho inspirovala k pořízení morčete. Vypracovat tuto práci byla pro mě obrovská zkušenost, která se jistě odrazí v příštích letech v dobrém.

7 Použitá literatura

https://cs.wikipedia.org/wiki/Mor%C4%8De_dom%C3%A1c%C3%AD

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Cuy>

<http://fanaticak.sweb.cz/Historie.htm>

<https://www.klubmorcat.cz/morcata/rozmnozovani.html>

<http://www.kralici.cz/morcata/pages.asp?f=jidelnicek>

<http://www.kralici.cz/morcata/pages.asp?f=bydleni>

<http://www.kralici.cz/morcata/pages.asp?f=plemena>

<http://www.kralici.cz/morcata/pages.asp?f=porizujeme>

<http://www.kralici.cz/morcata/pages.asp?f=omorcatech>

<http://www.morcata.cz/cavia-bohemia/moc.htm>

<http://www.morcata.cz/cavia-bohemia/01repro.htm#ketosa>

<http://www.morcataureny.stranky1.cz/nova-stranka-169318/>

<http://www.morcataureny.stranky1.cz/nova-stranka-222652/>

<https://terarka.net/hlodavci/clanek/11-druhy-podestylek-pro-morcata>

<https://www.zooo.cz/nemoci-morcat/>

Obr. 1 – vlastní fotografie

Obr. 2 – vlastní fotografie

Obr. 3 – vlastní fotografie

Obr. 4 – vlastní fotografie

Obr. 5 – vlastní fotografie

Obr. 6 – vlastní fotografie

Obr. 7 – vlastní fotografie